

Váš dopis ze dne

19. 12. 2018

Číslo jednací

MMR-56694/2018-54/1

Vyřizuje

Ing. František Dickelt

Linka

4406

Datum

3. 1. 2019

Krajský úřad kraje Vysočina

Oddělení právní a krajského živnostenského
úřadu

Žižkova 57

587 33, Jihlava

Stanovisko k č. j.: KUJI 93790/2018 - pořádání dětských táborů

Odbor cestovního ruchu Ministerstva pro místní rozvoj obdržel Vaši žádost o stanovisko ze dne 19. 12. 2018 k problematice pořádání dětských táborů. K tomu sdělujeme:

Dne 1. 7. 2018 nabyl účinnosti zákon č. 111/2018 Sb., kterým byl změněn zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů. Předně připomínáme, že novela zákona č. 159/1999 Sb. souvisí s požadavkem na implementaci směrnice EU č. 2302/2015 o souborných cestovních službách a spojených cestovních službách do českého právního řádu. A je třeba také dodat, že na rozdíl od směrnice EU 90/314, jde o směrnici v tzv. maximální harmonizaci, která nedává členským státům, tj. ani České republice, možnost odchýlit se od jejích ustanovení, pokud v ní výslovně není uvedeno jinak. Jinými slovy řečeno – český zákon je nyní více než dříve spjat se směrnicí (jejím obsahem), a to platí o národních předpisech všech členských států.

Novelou zákona č. 159/1999 Sb. došlo k podstatnému rozšíření definice zájezdu. Definice zájezdu je obsažena v ustanovení § 1b odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb., a to následovně:

Zájezdem je soubor alespoň dvou různých typů služeb cestovního ruchu podle § 1a pro účely těžce cesty nebo pobytu, pokud

a) soubor těchto služeb je nabízen jediným podnikatelem, případně je sestaven na žádost nebo podle výběru zákazníka ještě před uzavřením jediné smlouvy o zájezdu, nebo

b) bez ohledu na to, zda jsou uzavřeny samostatné smlouvy s jednotlivými poskytovateli služeb cestovního ruchu, jsou tyto služby cestovního ruchu

1. zakoupeny na jediném prodejním místě a zákazníkem vybrány před tím, než se zavázal k úhradě jejich ceny,

2. nabízeny, prodávány nebo účtovány za celkovou cenu,

3. inzerovány nebo prodávány s označením "zájezd" nebo s podobným označením,
4. sestaveny po uzavření smlouvy, která opravňuje zákazníka k výběru z různých typů služeb cestovního ruchu, nebo
5. zakoupeny od jednotlivých poskytovatelů služeb cestovního ruchu prostřednictvím online rezervačního systému, při kterém podnikatel, s nímž je uzavřena první smlouva, předá jméno, platební údaje a elektronickou adresu svého zákazníka dalšímu podnikateli a s tímto podnikatelem je uzavřena smlouva o další službě cestovního ruchu do 24 hodin po potvrzení rezervace první služby cestovního ruchu.

Službou cestovního ruchu je podle § 1a zákona č. 159/1999 Sb.:

- a) doprava zákazníka,
- b) ubytování, které není součástí dopravy a není určeno k účelům bydlení,
- c) nájem automobilu, motocyklu nebo jiného motorového vozidla, nebo
- d) jiná služba z oblasti cestovního ruchu, která není ze své podstaty součástí některé ze služeb cestovního ruchu uvedených v písmenu a), b) nebo c), zejména prodej vstupenek na kulturní nebo sportovní události, pořádání výletů, prohlídek s průvodcem, prodej skipasů nebo nájem sportovního vybavení.

Aby se jednalo o zájezd, musí vždy jít o soubor (kombinaci) alespoň dvou služeb cestovního ruchu dle § 1b odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb. Přitom není rozhodné místo pobytu (zda v ČR nebo v zahraničí).

Podle směrnice EU č. 2302/2015 (bod odůvodnění č. 17) by se při určování toho, zda se jedná o zájezd nebo spojené cestovní služby, měla posuzovat pouze kombinace různých typů cestovních služeb, například ubytování, přepravy osob autobusem, vlakem, lodí či letadlem a nájmu motorových vozidel nebo motocyklů. Za samostatnou službu cestovního ruchu by se ve smyslu uvedeného odůvodnění směrnice pak neměly považovat takové služby, které jsou z podstaty součástí jiné služby cestovního ruchu. Jedná se například o přepravu zavazadel poskytovanou jako součást přepravy osob, drobné dopravní služby, jako je přeprava cestujících v rámci prohlídky s průvodcem nebo přeprava mezi hotelem a letištěm nebo železniční stanicí, **strava, nápoje a úklid poskytované jako součást ubytování** nebo přístup do místních zařízení určených pro hotelové hosty, jako je bazén, sauna, lázně nebo posilovna.

Ubytování je tak třeba chápat jako samostatnou službu cestovního ruchu, se kterou jsou spojeny tzv. „doplňkové služby“. Ve smyslu směrnice, resp. zákona č. 159/1999 Sb. tak může být v ceně za ubytování jako doplněk zahrnuto též stravování (poskytované podnikatelem, který je k jeho poskytnutí oprávněn z hlediska živnostenského zákona – tzn. je držitelem živnostenského oprávnění pro živnost ohlašovací řemeslnou „hostinská činnost“), drobné dopravní služby, jako je přeprava cestujících v rámci prohlídky s průvodcem nebo přeprava mezi hotelem a letištěm nebo železniční stanicí, úklid nebo přístup do místních zařízení určených pro hotelové hosty, jako je bazén, sauna, lázně nebo posilovna. **Lze tak konstatovat, že stravování, které je poskytováno jako součást ubytování** (tzn. je zahrnuto v ceně za ubytování a je jako součást ubytování rovněž nabízeno a je poskytováno v zařízení, které je součástí ubytovacího komplexu), **se nově již nepovažuje za samostatnou službu cestovního ruchu.**

Za samostatnou službu cestovního ruchu se pak nově považuje **jiná služba z oblasti cestovního ruchu**, která není ze své podstaty součástí dopravy, ubytování či nájmu automobilu, motocyklu nebo jiného motorového vozidla (je tedy např. tím zmiňovaným doplňkem ubytování, o kterém je hovořeno výše, resp. pojednáno v odůvodnění směrnice č. 17), **zejména** prodej vstupenek na kulturní nebo sportovní události, pořádání výletů, prohlídek s průvodcem, prodej skipasů nebo nájem sportovního vybavení. V praxi pak půjde o nepřeberné množství služeb, které se mohou týkat relaxace, sportu, zábavy či zdraví (např. wellness pobyty).

Vámi uváděné služby, tj. sportovní či kulturní program či pořádání výletů včetně průvodcovské činnosti, pak podle názoru ministerstva představují významnou část zájezdu (tj. tvoří alespoň 25 % celkové ceny zájezdu) nebo jsou inzerovány jako podstatná část zájezdu nebo ji jiným způsobem představují¹. Potom kombinací ubytování a uváděných služeb cestovního ruchu vzniká zájezd.

Bude-li činnost spočívající v pořádání dětských táborů vykazovat jak znaky zájezdu ve smyslu § 1b odst. 1 zákona č. 159/1999 Sb. (bude se jednat o soubor alespoň dvou různých typů služeb cestovního ruchu – v posuzovaném případě je to ubytování a další služby cestovního ruchu, kterými jsou sportovní či kulturní program či pořádání výletů včetně průvodcovské činnosti), tak i znaky živnostenského podnikání ve smyslu § 2 živnostenského zákona, **bude nezbytné pro provozování takové činnosti disponovat živnostenským oprávněním pro provozování koncesované živnosti "Provozování cestovní kanceláře – pořádání zájezdů"**.

Pro úplnost uvádíme, že Vámi zmiňované stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj č. j.: MMR-26840/2016-54 ze dne 4. 8. 2016 k pořádání dětských táborů bylo vydáno před účinností nové právní úpravy. Z tohoto důvodu závěry v něm obsažené zcela neodpovídají současné právní úpravě obsažené v zákoně č. 159/1999 Sb.

Závěrem upozorňujeme, že závazný výklad právních předpisů jsou oprávněny v konkrétním případě podávat pouze věcně a místně příslušné soudy.

S pozdravem

JUDr. Renata Králová

ředitelka odboru cestovního ruchu

¹ U hodnocení, zda je služba podstatná pro zájezd, se hodnotí skutečnost, zda se jedná o důležitou součást zájezdu, bez které by si zákazník zájezd nezakoupil, tzn., že jiná služba cestovního ruchu je zásadním impulsem pro rozhodnutí zákazníka o nákupu kombinace (v případě dětských táborů představuje program či výlety podstatnou součástí zájezdu).